

Затверджено
рішенням вченої ради ННЦГО
прот. № 1 від 11 вересня 2023 р.

Рекомендовано на засіданні кафедри
Іноземних мов
прот. № 1 від 11 вересня 2023 р.

СИЛАБУС з дисципліни

Методика викладання англійської мови

Семестр 3, 2023/2024 н.р.

освітній рівень перший (бакалавр)

галузь знань 03 Гуманітарні науки

спеціальність 035 Філологія

освітня програма: - переклад та англійська мова і література (ПАМіЛ)

Час та аудиторія проведення занять згідно розкладу <http://rasp.kart.edu.ua/>

Команда викладачів:

Харламова Олена Миколаївна, kharlamova.inyazdep@kart.edu.ua

Контакти: +38 (057) 730-10-43, e-mail: in_yaz@kart.edu.ua

Години прийому та консультацій: 14.00-16.00 (Вівторок, четвер)

Web-site: <http://www.ukrsurt.com.ua/>

<http://kart.edu.ua/mat-po-fak-ua/mat-fac-upp-ua>

<http://www.ukrsurt.com.ua/>

Анотація курсу: засвоєння студентами теорії й практики викладання іноземної мови в середніх навчальних закладах, формування і розвиток професійної компетенції майбутніх вчителів та викладачів іноземних мов.

Основним завданням вивчення навчальної дисципліни «Методика викладання іноземних мов» є ознайомлення студентів з головними компонентами теорії сучасного навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах та використання теоретичних знань для вирішення практичних завдань викладання; розкриття студентам сучасних тенденцій в навчанні іноземних мов як у нашій країні, так і за кордоном; висвітлення суті складових частин і засобів сучасної методики як науки; спрямування студентів на творчий пошук під час практичної діяльності у школі; формування у студентів під час практичних і лабораторних занять професійно-методичних вмінь, необхідних для успішної роботи в галузі навчання іноземним мовам; залучання майбутніх учителів до опрацювання спеціальної науково- методичної літератури, що має стати джерелом постійної роботи над собою з метою підвищення рівня професійної кваліфікації.

Мета курсу: формування компетенцій

- 1. Ціннісно-сміслову компетентність** (формування та розширення світогляду студента в області всебічного використання іноземної мови в діловому середовищі);
- 2. Загальнокультурну компетентність** (розуміння культурних, історичних та регіональних особливостей англійськомовних країн для міжкультурної комунікації та ведення партнерських відносин);
- 3. Навчально-пізнавальну компетентність** (формування у студента зацікавленості до вивчення іноземної мови з подальшим використанням одержаних знань у професійній діяльності з метою розвитку креативної складової компетентності; оволодіння розмовними та письмовими навичками; здатність студента формувати цілі дослідження та, з метою їх вирішення, вміння знаходити рішення у нестандартних ситуаціях при спілкуванні іноземною мовою);
- 4. Інформаційну компетентність** (розвиток вмінь студента до самостійного пошуку, аналізу, структурування та відбору потрібної інформації з

іноземних джерел в рамках професійної діяльності);

5. Комунікативну компетентність (розвиток у студента навичок роботи в команді шляхом реалізації групових проектів, вміння презентувати власний проект та кваліфіковано вести дискусію у досліджуваній сфері іноземною мовою);

6. Компетентність особистісного самовдосконалення (елементи фізичного, духовного й інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції та самопідтримки; підтримка постійної жаги до самовдосконалення та самопізнання, шляхом постійного пошуку нетрадиційних підходів).

Обсяг занять

Обсяг:	3 кредити ЄКТС
Кількість модулів:	2
Звітність:	Залік
Лекцій за семестрами, год.	15
Практичних занять за семестрами, год	15
Самостійної роботи за семестрами, год	60

ТЕМАТИКА (ЗМІСТ) ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

Модуль 1

Змістовний модуль 1 Загальнотеоретичні положення навчання іноземним мовам.

Методика навчання іноземних мов як наука та її зв'язок з іншими науками (Методика навчання іноземних мов як наука. Зв'язок методики з іншими науками. Методи дослідження в методиці навчання іноземних мов). Цілі, зміст, принципи, методи та засоби навчання іноземних мов (Цілі навчання. Зміст навчання. Методичні принципи навчання. Методи та засоби навчання. Підручник як головний засіб навчання. Вітчизняна (традиційна) методика. Нові державні стандарти (2004). (Стандарти другого покоління). Зразкові програми. Objectives for Foreign Language Learning. J.A. van Ek. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment. Зміст навчання іноземній мові. Принципи навчання іноземній мові. Рівні й компетенції володіння іноземній мові. Засоби навчання іноземній мові). Лінгвопсихологічні основи навчання іноземних мов (Лінгвопсихологічна характеристика мовленнєвої діяльності. Система вправ для формування навичок та вмінь мовлення).

Модуль 2

Змістовний модуль 1. Технології та методики формування іншомовних компетенцій

Навчання лексики й граматики. Лексична навичка й основна терміни й поняття, пов'язані з ним. Семантичне поле й фактори, що впливають на його розширення й звуження. Навчання граматики. морфологія й синтаксис. Способи ознайомлення з лексикою, їх плюси й мінуси. Завдання на розвиток лексичних навичок, їх освітній і розвиваючий потенціал. Навчання аудіюванню. Аудіювання як самостійний вид мовної діяльності і як засіб навчання іноземній мові. Механізми аудіювання. Труднощі в навчанні аудіюванню на заняттях іноземної мови. Види аудіювання. Навчання читанню. Читання як самостійний вид мовної діяльності і як засіб навчання іноземній мові. Мета навчання читанню на заняттях іноземної мови. Поняття "значеннєве читання". Техніка читання й способи формування й контролю. Читання вголос і про себе. Навчання письменності. Письменність як ціль і як засіб навчання іноземній мові (як процес і як результат). Етапи навчання письменності. Особливості навчання письменності в школі й у вузі. Способи контролю письменності й письмового мовлення. Проблеми оцінювання письмових

текстів. Навчання говорінню. Мета навчання говорінню. Показники гарного уроку по навчанню говорінню. Труднощі в навчанні говорінню, їх причини, можливі шляхи розв'язку. Навчання монологу. Навчання діалогу. Контроль умінь говоріння. Способи зниження суб'єктивності оцінювання. Планування й урок іноземної мови. Види планування. Сучасний урок іноземної мови. Планування й аналіз уроку іноземної мови. Організація проектної діяльності в загальноосвітніх установах. Сутність методу проектів. Основні вимоги й специфіка проектів. Організація проектної діяльності. Критерії оцінювання проекту.

ТЕМАТИКА (ЗМІСТ) ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Методика як наука. Методика як теорія і практика навчання іноземних мов. Зв'язок методики із суміжними науками. Зміст навчання іноземних мов у середній загальноосвітній школі. Еволюція методів навчання іноземних мов. Цілі, зміст навчання іноземних мов. Методи та засоби навчання іноземних мов. Активний, пасивний і потенціальний словниковий запас. Процес засвоєння лексичного матеріалу. Лінгвопсихологічна характеристика мовленнєвої діяльності. Навчання мовного матеріалу (лексика та граматики). Засоби навчання іноземної мови. Навчання мовного матеріалу (фонетика). Навчання мовленнєвого матеріалу (аудіювання, читання). Типи і структура уроків з іноземної мови.

Тематика (зміст) самостійної роботи

Методика навчання іноземних мов як наука та її зв'язок з іншими науками. Методи дослідження в методиці навчання іноземних мов. Вивчення науково-методичної літератури для підготовки проекту з обраної технології навчання іноземних мов. Складання плану. Цілі, зміст навчання іноземних мов. Методи та засоби навчання іноземних мов. Лінгвопсихологічні основи навчання іноземних мов. Презентація проекту з обраної технології навчання іноземних мов. Навчання граматичного матеріалу. Навчання фонетичного матеріалу. Підготовка реферату про застосування обраної технології для навчання граматичного/фонетичного матеріалу. Активний, пасивний і потенціальний словниковий запас. Процес засвоєння лексичного матеріалу. Навчання техніки читання. Навчання читання як виду мовленнєвої діяльності. Опанування фразами вчителя на уроці з англійської мови. Навчання письма. Навчання аудіювання. Навчання говоріння. Методичний аналіз підручника з англійської мови. Організація уроку з іноземної мови. Підготовка плану-конспекту уроку.

Тематика (зміст) лабораторних занять.

Не передбачено навчальним планом.

Тематика (зміст) семінарських занять.

Не передбачено навчальним планом.

Рекомендована література:

Основна:

1. Державний освітній стандарт з іноземної мови.- К., 1998.
2. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник / Кол.авторів під керівн. С.Ю.Ніколаєвої.- К., 2002. – 320с.
3. Іноземні мови. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов: 2 -12 класи. 5 -12 класи (друга іноземна мова).- К.,2004.- 208 с.
4. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: підручник/ Л.С.Панова, І.Ф. Андрійко та ін. – К.: ВЦ «Академія», 2010. – 328 с.

Допоміжна:

1. Бех П.О., Биркун Л.В. Концепція викладання іноземних мов в Україні//Іноземні мови. – 1996. - № 2. – С. 3-8.
2. Бігич О.Б. Методична освіта майбутнього вчителя іноземної мови початкової школи: Монографія. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2004. – 278 с.
3. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. Страсбург/Науковий редактор українського видання доктор пед.наук, проф. С.Ю. Ніколаєва - К.: Ленвіт, 2003.
4. Литвин С.В., Склярєнко Н.К. Навчання писемного спілкування учнів старшої загальноосвітньої школи. "Бібліотечка журналу "Іноземні мови", вип. 3/2001. - К.: Ленвіт, 2001. - 48 с.
5. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі. - К.: Центр учбової літератури, 2007. - 232 с.
6. Ніколаєва С.Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов. - К.: Ленвіт, 2008. - 285 с.
7. Склярєнко Н.К. Систематизація і повторення іншомовного граматичного матеріалу в основній і старшій школі // Іноземні мови. - 2005, №2. - С. 3 -7.
8. Тарнопольський О.Б., Кожушко С.П. Методика навчання студентів вищих навчальних закладів письма англійською мовою. - Вінниця: Нова Книга, 2008. - 288 с.
9. Черниш В. В. Європейський досвід підготовки вчителя іноземної мови. Посібник / В. В. Черниш // Бібліотечка журналу «Іноземні мови». - Вип. 1 / 2008. - К. : Ленвіт 2008. - 64 с.
10. Черниш В. В. Європейський досвід підготовки вчителя іноземної мови . Посібник / В. В. Черниш // Бібліотечка журналу «Іноземні мови». - Вип. 1/ 2008. - К. : Ленвіт 2008. - 64 с.
11. An Introduction to the Current European Context in Language Teaching. - EMCL: Council of Europe Publishing, 2004. - 101 p. [http:// www.book.coe.int](http://www.book.coe.int) Harmer J. The Practice of English Language Teaching (with DVD) / J. Harmer.

12. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessing*.- Strasbourg: CUP, 2001. - 476 p.

13. Essex : Pearson Longman, 2007.-448 p . [http:// www.book.coe.int](http://www.book.coe.int) Matei G. S. First Steps in Teacher Training ("TheTrainEd Kit") / G. S. Matei, M.Bernaus, F. Hey worth, U. Pohl, T.Wright. - EMCL, 2007. - 64 p. European Profile for Language Teacher Education - A Frame of Reference/ Written by M. Kelly, M. Grenfeli. - Southampton, 2005. - 47 p.

14. Parrott M. Tasks for Language Teachers. A resource book for training and development / M. Parrott. - Cambridge: Cambridge Univesity Press, 1996.- 325 p.

Інформаційні ресурси в інтернеті:

1. <http://metod.kart.edu.ua>
2. <http://www.livejournal.ru>
3. <http://www.gramota.ru>
4. <http://www.ru.wikipedia.org>
5. <http://www.megaslov.ru>
6. <http://www.newsis.ru>
7. <http://www.sis.slovarnik.ru>

Вимоги викладача: студент повинен розуміти, що його поведінка та дії знаходяться під пильною увагою товаришів, батьків, викладачів, потенційних роботодавців і суспільства та визначають обличчя Університету. Виходячи з цього, студенти мають поводитися таким чином, щоб підтримувати високу репутацію Університету. Студент Університету старанно і чесно навчається з метою здобуття високоякісної освіти і навичок для задоволення своїх потреб, вимог держави, роботодавців, суспільства.

Порядок оцінювання результатів навчання:

Порядок оцінювання результатів навчання визначається Положенням про контроль та оцінювання якості знань студентів в Українському держаному університеті залізничного транспорту.

Формування оцінки за 100-бальною шкалою

Максимальна кількість балів	
Вид контролю	Сума балів
Поточний контроль:	до 60
1) тестові завдання до теми/виконання домашнього завдання	до 10
2) опрацювання матеріалу лекційного/практичного заняття	до 25
3) робота з різноманітними джерелами інформації по темі	до 25
Модульний контроль	до 40

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач вищої освіти за модуль, становить **100** (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів модульний контроль). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає оцінку за семестр.

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки і індивідуального навчального плану (при успішній здачі іспиту) здобувача вищої освіти, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (відмінно, добре, задовільно (незадовільно) та шкали ECTS (A, B, C, D, E, F).

Визначення назви за національною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS Оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або екзамен (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Команда викладачів:

Харламова Олена Миколаївна (<http://kart.edu.ua/staff/harlamova-om>). Напрямки наукової діяльності: проблеми перекладу.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Заплановані загальні компетентності (ЗК), фахові компетентності (ФК) та результати навчання (РН):

ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 04. Здатність бути критичним і самокритичним, володіти культурою мислення;

ЗК 05. Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями, узагальнювати сприйняту інформацію, ставити цілі і обирати шляхи їх досягнення;

ЗК 06. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;
ЗК 07. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. Використовувати положення і методи соціально-економічних та інженерних наук для вирішення професійних задач;
ЗК 08. Здатність працювати в команді та автономно;
ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
ФК 08. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією (зокрема, залізничної галузі) для розв'язання професійних завдань;
ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації, виявлення та уникнення конфліктних ситуацій у міжкультурній комунікації в професійній діяльності;
РН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати;
РН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти, узагальнювати отримані знання, вивчати нові тенденції та підходи для подальшого використання у професійній діяльності чи зміни вектора працевлаштування;
РН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів у проведенні навчальних занять як викладача та підготовки навчально-методичної документації з відповідних дисциплін.

Кодекс академічної доброчесності:

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <http://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/kodex.pdf>. Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання навсі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями:

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з

обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій. Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>